

V. XIZMATLAR

Xizmatlar sohasini rivojlantirish ijtimoiy yo'naltirilgan bozor iqtisodiyotini shakllantirishning eng muhim shartlaridan biri hisoblanadi. Bugungi kunda mamlakatimizda olib borilayotgan bozor islohotlari jamiyatni rivojlantirishning eng muhim ijtimoiy-iqtisodiy vazifalarini hal qilishda xizmat ko'rsatish sohasining rolini oshirishga katta ta'sir ko'rsatadi. Xizmatlarning xilma-xilligi aholining katta qismini hayot sifatini va farovonligini yaxshilash imkonini beradi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ishlab chiqarilgan (ko'rsatilgan) bozor xizmatlarining hajmi

	<i>Miqdori, (mlrd.so'm)</i>	<i>O'sish sur'ati, foiz</i>	<i>Jamiga nisbatan foizda</i>
Xizmatlar – jami	10 378,3	112,8	100,0

shu jumladan asosiy turlari bo'yicha:

aloqa va axborotlashtirish xizmatlari	431,3	105,2	4,2
moliyaviy xizmatlar	2 620,0	114,3	25,3
transport xizmatlari	1 455,4	112,1	14,0
shu jumladan: avtotransport xizmatlari	1 400,8	109,5	13,5
yashash va ovqatlanish xizmatlari	380,5	109,2	3,7
savdo xizmatlari	3 280,3	114,5	31,6
ko'chmas mulk bilan bog'liq xizmatlar	179,9	103,5	1,7
ta'lim sohasidagi xizmatlar	445,2	107,6	4,3
sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar	184,7	105,4	1,8
ijara xizmatlari	164,6	84,3	1,6
kompyuterlar va maishiy tovarlarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlar	241,1	104,9	2,3
shaxsiy xizmatlar	280,7	104,6	2,7
me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar	129,1	104,4	1,2
boshqa xizmatlar	585,5	150,1	5,6

Xizmatlar tarkibida eng katta ulushni savdo xizmatlari (31,6 %), moliyaviy xizmatlar (25,3 %), transport xizmatlari (14,0 %) hamda boshqa xizmatlari (5,6 %) tashkil etadi.

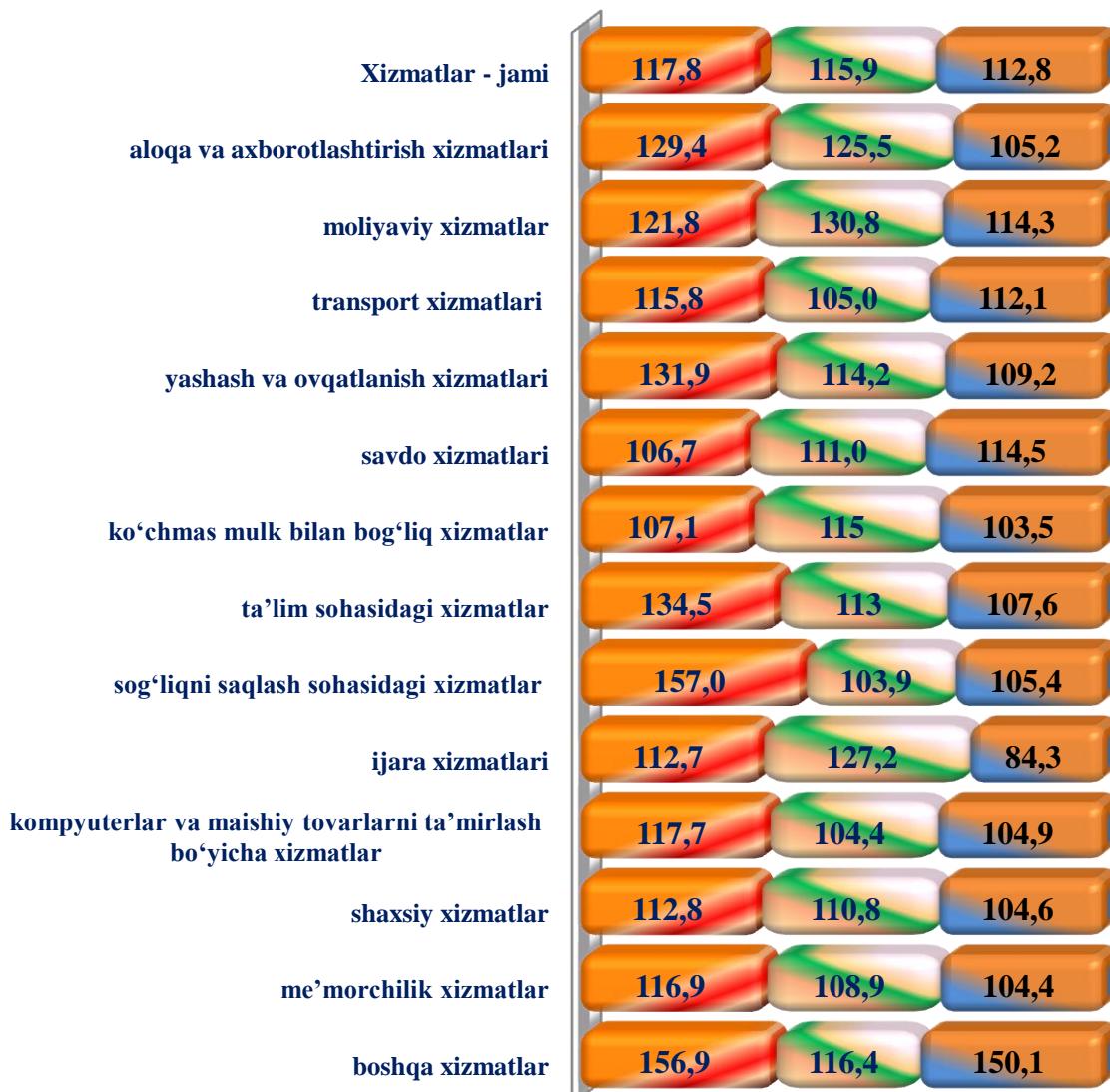
Xizmatlar umumiy hajmida past ulushlarni me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar (1,2 %), ijara xizmatlari (1,6 %) hamda ko'chmas mulk bilan bog'liq xizmatlar (1,7 %) egalladi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha xizmatlar tarkibining o'sish sur'atlari, % da

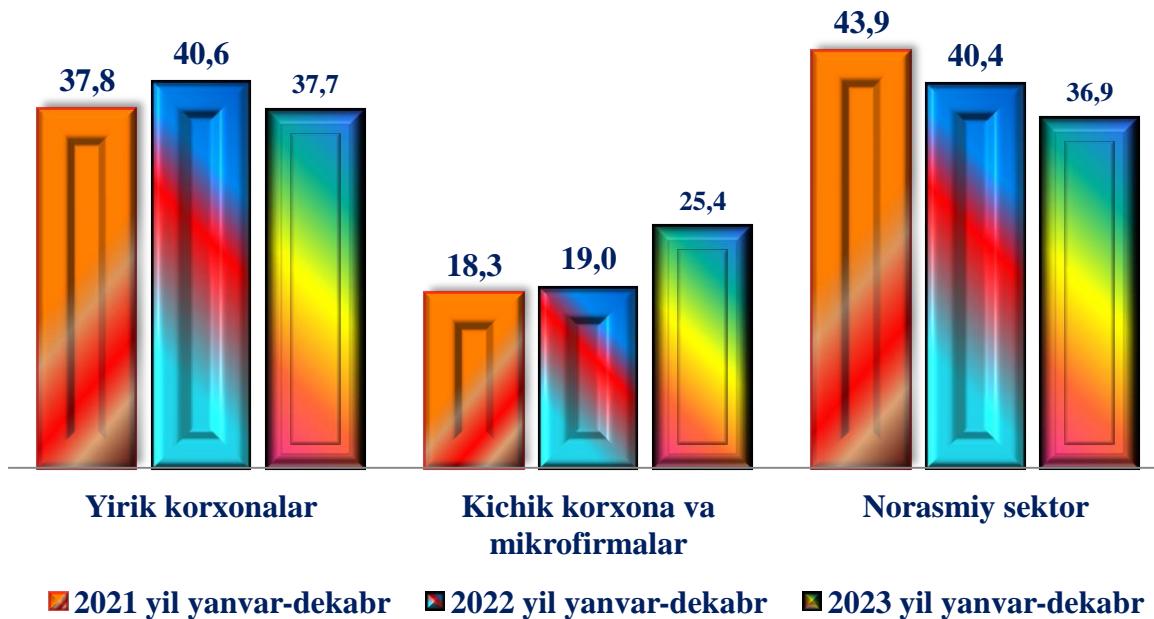
(2023 yil yanvar-dekabr oylari uchun)

▣ 2021-yil yanvar-dekabr ▣ 2022-yil yanvar-dekabr ▣ 2023-yil yanvar-dekabr

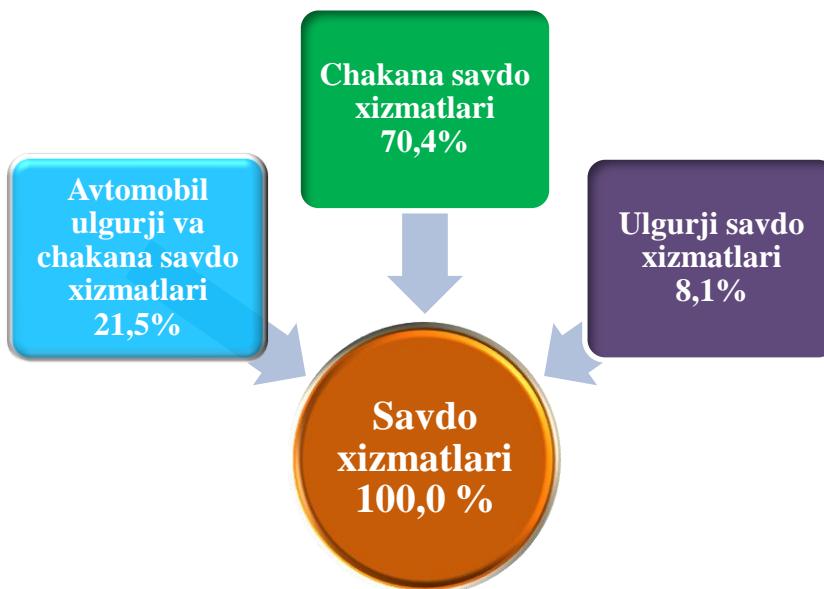
Xizmatlar tarkibida mulkchilik shakllari ulushlarining o'zgarish dinamikasi, % da

■ 2021 yil yanvar-dekabr ■ 2022 yil yanvar-dekabr ■ 2023 yil yanvar-dekabr

Bozor xizmatlarining umumiyligi hajmida savdo xizmatlari eng yuqori ulushni (31,6 %) tashkil etdi. Savdo oddiy taqsimlash mexanizmidan iste'molchiga yo'naltirilgan bozor talablarini shakllantirish jarayonlarida faol ishtirokchiga aylandi. Hozirgi vaqtida, savdo xizmatlari iqtisodiyotda ko'rsatilgan jami xizmatlar hajmining sezilarli qismi hisoblanadi.

Savdo xizmatlari tarkibida chakana savdo (avtomobil va motosikllar savdosidan tashqari) xizmatlari yuqori ulushni tashkil etadi – 70,4 foiz, avtomobil ulgurji va chakana savdo xizmatlari 21,5 foiz va ulgurji savdo xizmatlari 8,1 foizni tashkil etdi.

**Savdo xizmatlari hajmi va o'sish darajasining hududlar kesimida taqsimlanishi
(2023 yil yanvar-dekabr)**

	Mlrd.so'm	2022 yil yanvar-dekabriga nisbatan foiz	Jami xizmatlar hajmida hududlarning ulushi, foizda
--	-----------	---	--

Jizzax viloyati	3 280,3	114,5	100,0
------------------------	----------------	--------------	--------------

shahar:

Jizzax	1 064,2	159,4	32,4
--------	---------	-------	------

tumanlar:

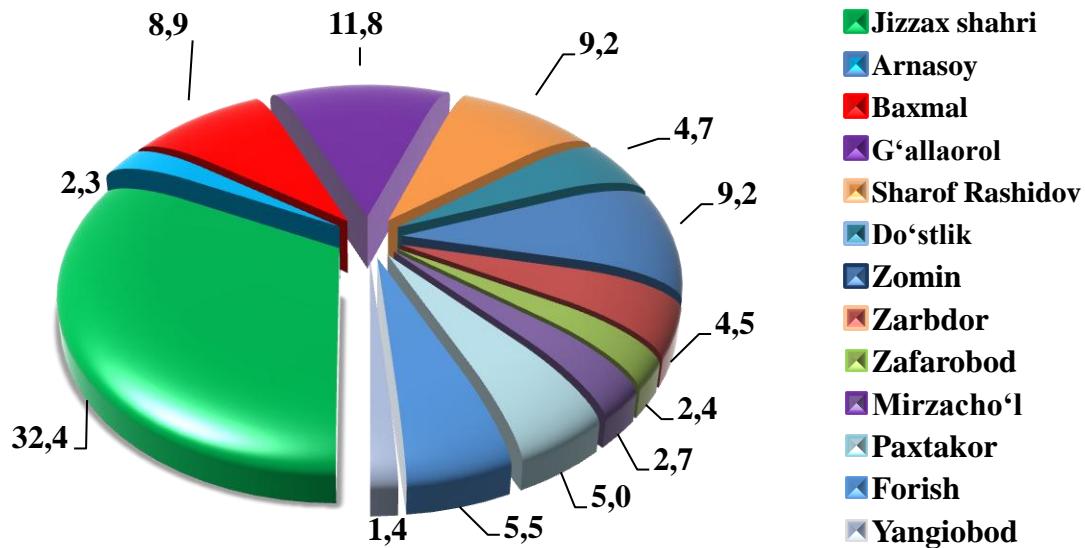
Arnasoy	76,1	99,3	2,3
Baxmal	292,2	98,4	8,9
G'allaorol	385,6	98,8	11,8
Sharof Rashidov	302,7	98,3	9,2
Do'stlik	154,9	101,6	4,7
Zomin	302,1	101,4	9,2
Zarbdor	149,4	100,4	4,5
Zafarobod	78,9	99,0	2,4
Mirzacho'l	87,4	92,5	2,7
Paxtakor	163,1	113,7	5,0
Forish	178,9	103,8	5,5
Yangiobod	44,8	122,7	1,4

Savdo xizmatlari hududlar bo'yicha tahlil qilinganida, o'tgan yilning mos davriga nisbatan yuqori o'sish sur'atlari Jizzax shahrida (159,4 %), Yangiobod (122,7 %), Paxtakor (113,7 %), Forish (103,8 %) tumanlarida qayd etildi.

Uncha yuqori bo'lмаган о'sish sur'atlari esa, Mirzacho'l (92,5 %), Sharof Rashidov (98,3 %) va Baxmal (98,4 %) tumanlarida qayd etildi.

**Savdo xizmatlarining umumiy hajmida hududlar ulushi, % da
(2023 yil yanvar-dekabr)**

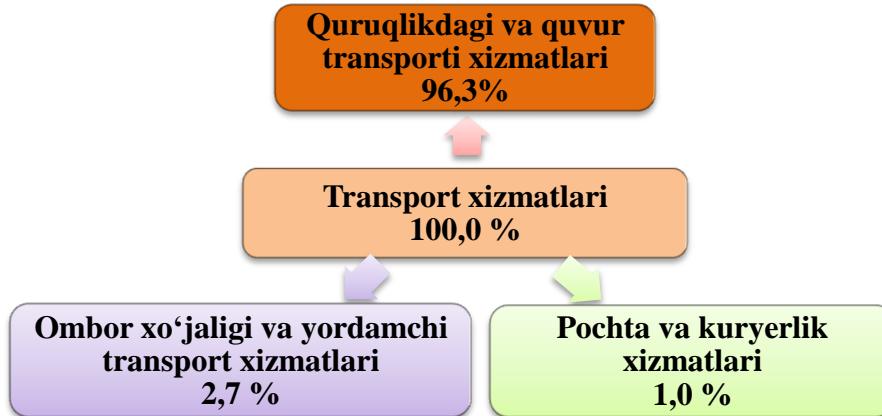

Savdo xizmatlari bo'yicha yuqori ulushga ega bo'lgan hududlar Jizzax shahri (32,4 %), G'allaorol (11,8 %), Zomin va Sharof Rashidov (9,2 %), Baxmal (8,9 %) va Forish (5,5 %) tumanlari hisoblanadi.

Uncha yuqori ulushga ega bo'lмаган hududlar esa, Yangiobod (1,4 %), Arnasoy (2,3 %), Zafarobod (2,4 %) va Mirzacho'l (2,7 %) tumanlaridir.

**Transport xizmatlarining tarkibi, % da
(2023 yil yanvar-dekabr)**

Xizmatlar tarkibida savdo va moliya xizmatlaridan keyin transport xizmatlari ulushi 14,0 %) yuqoriligini ko'rish mumkin.

Shuningdek, qayd etish joizki yuklar va yo'lovchilarni tashish bo'yicha xizmatlar hajmi oshishining asosiy omillari – bu yangi bino va inshootlarni qurish va rekonstruksiya qilish, sanoat zonalarini tashkil etish va kengaytirish, savdo tarmoqlarini kengaytirish, turizm faoliyatini rivojlantirish hisoblanadi.

Transport xizmatlari tarkibida avtomobil transportining ulushi 96,3 foiz bilan asosiy ustunlikka ega.

**Transport xizmatlari hajmi va o'sish darajasining
hududlar kesimida taqsimlanishi
(2023 yil yanvar-dekabr)**

	<i>Mldr.so'mda</i>	<i>2022 yil yanvar-dekabriga nisbatan foizda</i>	<i>jam'i xizmatlar hajmida hududlarning ulushi, foiz</i>
--	--------------------	--	--

Jizzax viloyati	1 455,4	112,1	100,0
------------------------	----------------	--------------	--------------

shahar:

Jizzax sh.	250,1	107,6	17,2
------------	-------	-------	------

tumanlar:

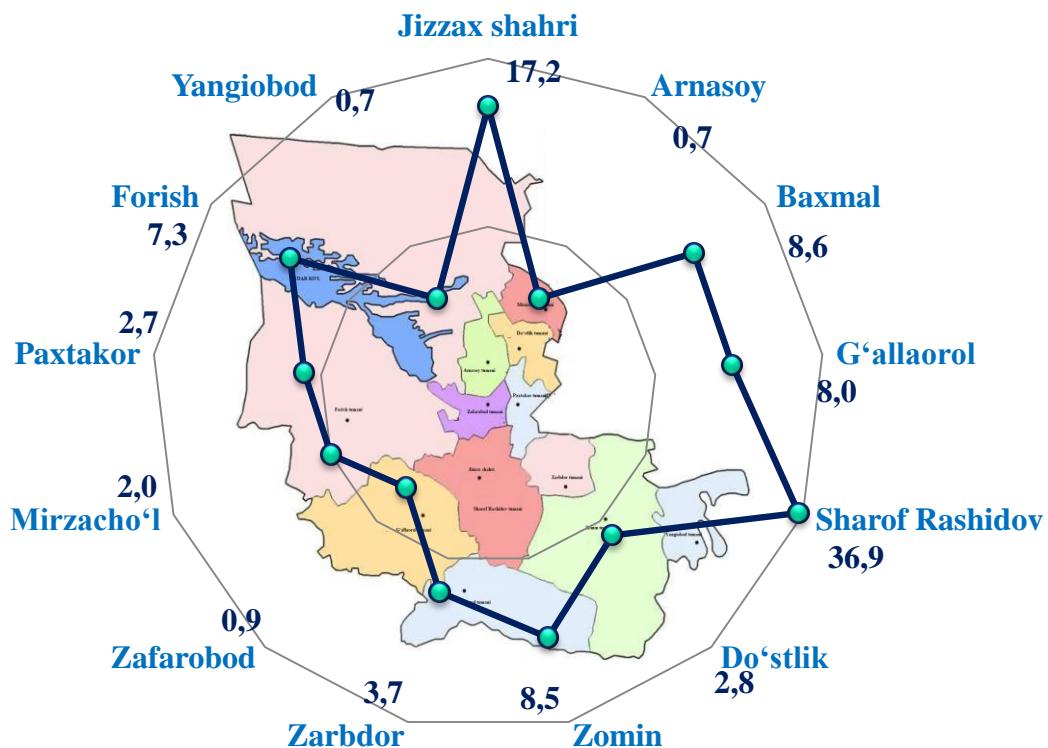
Arnasoy	11,0	102,5	0,7
Baxmal	124,6	102,9	8,6
G'allaorol	116,3	108,6	8,0
Sharof Rashidov	536,8	112,1	36,9
Do'stlik	40,9	107,5	2,8
Zomin	124,2	106,7	8,5
Zarbdor	53,6	103,5	3,7
Zafarobod	13,4	101,0	0,9
Mirzacho'l	29,2	105,6	2,0
Paxtakor	38,7	105,9	2,7
Forish	105,7	196,0	7,3
Yangiobod	10,9	100,4	0,7

Tumanlar o'rtaida transport xizmatlari bo'yicha o'tgan yilning mos davriga nisbatan yuqori o'sish sur'atlari Forish (196,0 %), Sharof Rashidov (112,1 %), G'allaorol (108,6 %) tumanlarida qayd etildi.

Transport xizmatlari bo'yicha uncha yuqori bo'lмаган o'sish sur'atlari Yangiobod (100,4 %) va Zafarobod (101,0 %) tumanlarida qayd etildi.

**Transport xizmatlarining umumiylajmi hajmida
hududlarning ulushi, % da
(2023 yil yanvar-dekabr)**

Transport xizmatlari bo'yicha yuqori ulushga ega hududlar sifatida Sharof Rashidov (36,9 %), Jizzax shahri (17,2 %), Baxmal (8,6 %), Zomin (8,5 %) va G'allaorol (8,0 %) tumanlari qayd etildi.

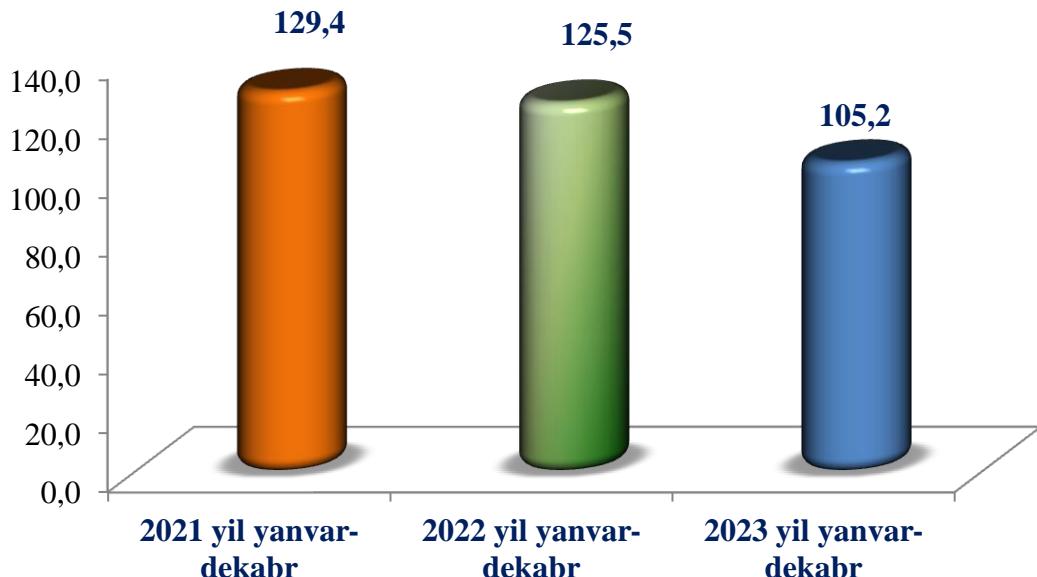
Axborot texnologiyalarining rivojlanishi zamonaviy insonning turmush tarziga sezilarli darajada ta'sir qiladi. Yildan-yilga odamlar internet va mobil telefonlardan foydalangan holda operatsiyalarni amalga oshirish uchun ko'proq imkoniyatlarga ega bo'lmoqda. Zamonaviy biznesni rivojlantirishda axborot va xizmatlardan real vaqtida masofaviy erkin foydalanish huquqi muhim o'rinn tutadi.

Bugungi kunda Jizzax viloyatida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini (AKT) davlat boshqaruvi tizimida, iqtisodiyotning tarmoqlarida, ijtimoiy soha va odamlarning kundalik hayotida joriy etishni izchil amalga oshirishga qaratilgan keng ko'lamlili ishlar olib borilmoqda.

2023 yilning yanvar-dekabr oylarida Jizzax viloyati bo'yicha aloqa va axborotlashtirish xizmatlari hajmi 431,3 mlrd. so'mga teng bo'ldi. 2022 yilning mos davriga nisbatan aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining o'sishi 105,2 foizni tashkil etdi.

**Jizzax viloyatida aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining o'sish sur'ati, % da
(2023 yil yanvar-dekabr)**

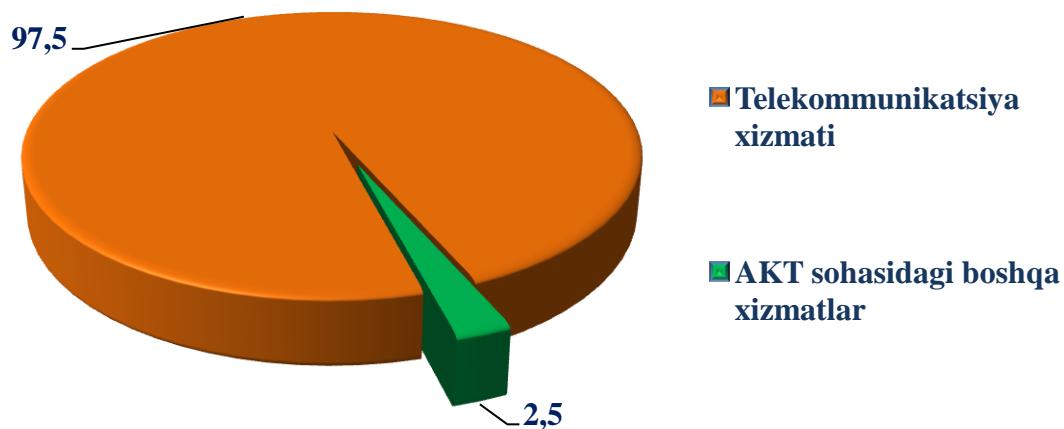

Jizzax viloyatida aloqa va axborotlashtirish xizmatlari bo'yicha o'tgan yilning mos davriga nisbatan yanvar-dekabr oyida o'sish sur'ati 105,2 % ni tashkil qildi.

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari hajmida eng katta ulush (97,5 %) telekommunikatsiya xizmatlari (simli va mobil aloqa xizmatlari, internet, yo'ldosh aloqa xizmatlari va h.k.) hissasiga to'g'ri keldi.

**Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari tarkibi, % da
(2023 yil yanvar-dekabr)**

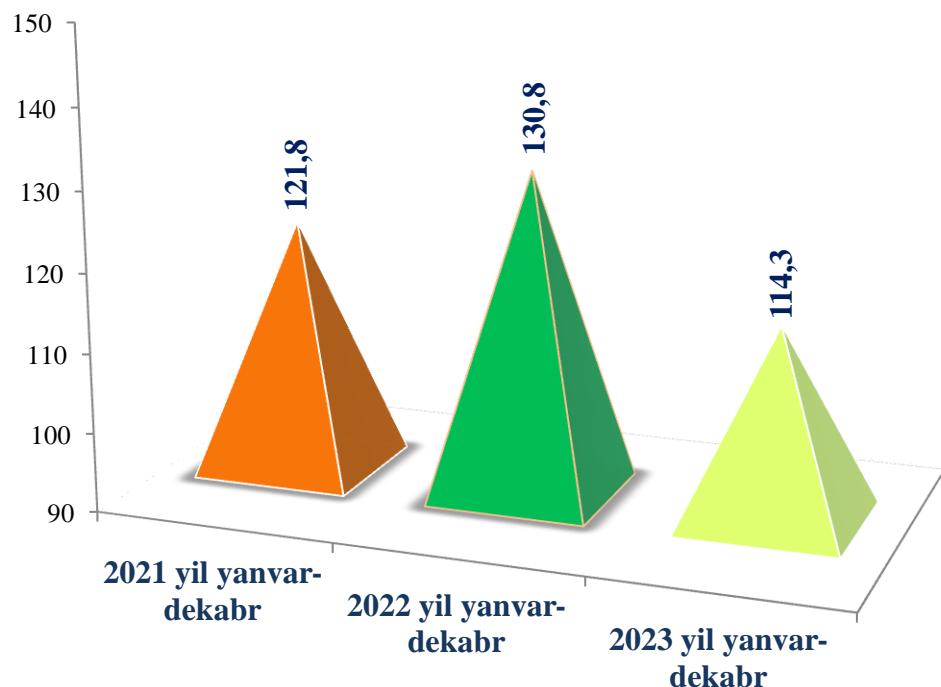
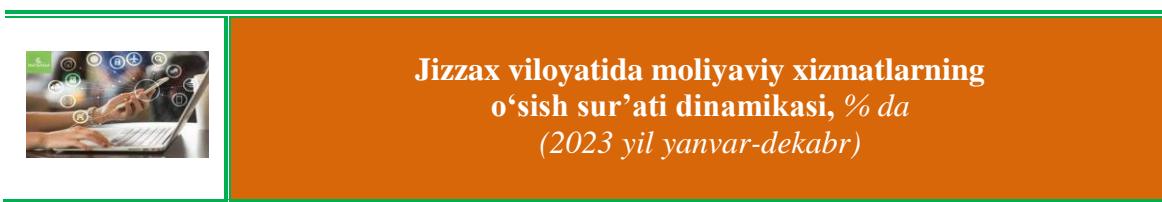

Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) va moliya-kredit muassasalari xizmatlari tez rivojlanayotgan xizmat turlari hisoblanadi. Yangi texnologiyalarga va bozorni erkinlashtirish natijalariga tayanib, bu faoliyat turlari hozirgi vaqtida rivojlanishning yangi bosqichi sifatida paydo bo‘ldi va bugungi kunda jamiyatning texnologik taraqqiyoti va iqtisodiyotning globallashuvida hal qiluvchi rol o‘ynaydi.

Ko‘rsatilayotgan xizmatlar sifatini oshirish, AKT sohasida innovatsiyalarni joriy etish bo‘yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida yangi turdagи xizmatlarning paydo bo‘lishi aloqa va axborotlashtirish xizmatlari hajmini oshirishga ta’sir ko‘rsatadi.

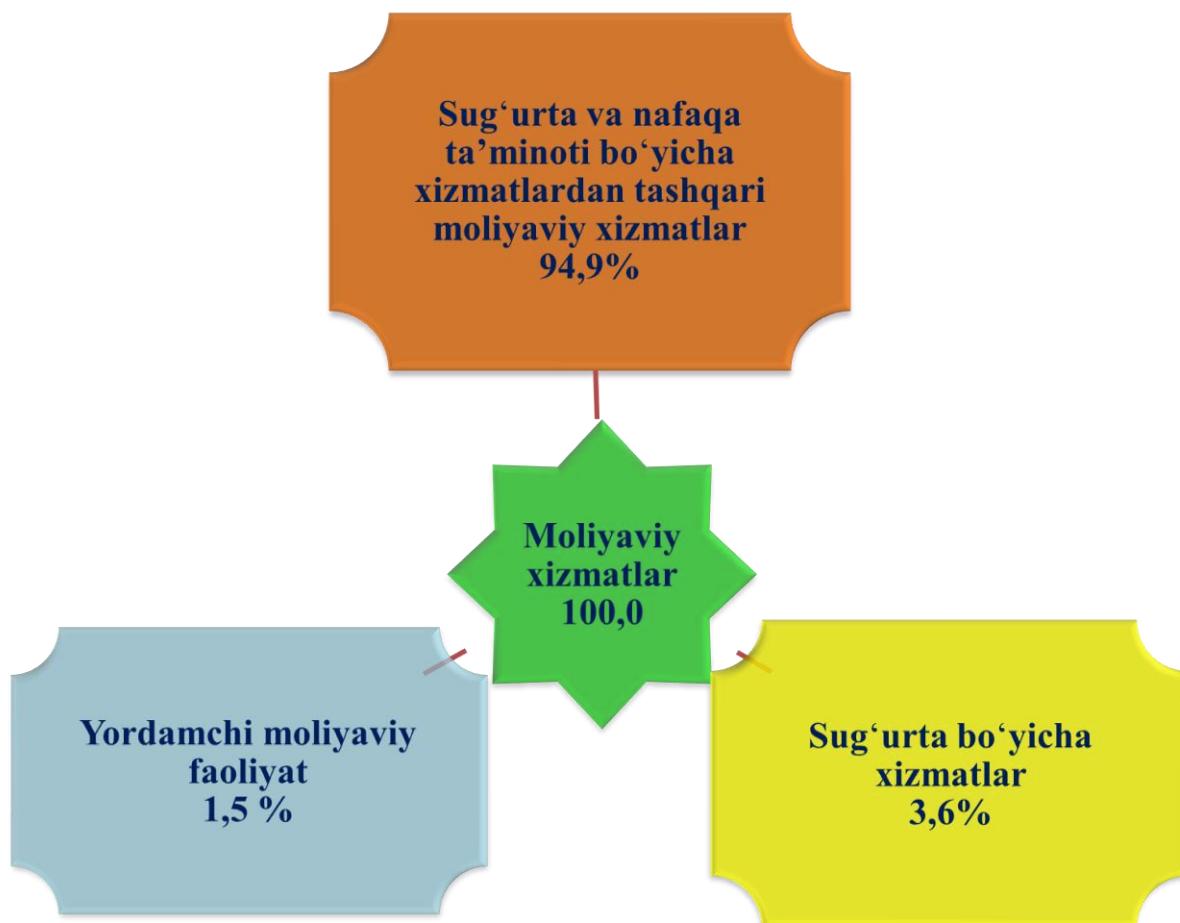
Pul-kredit tizimini isloh qilish dasturida bank tizimini barqarorligini ta’minlash, xalqaro standartlarga muvofiq bank faoliyatini yanada takomillashtirish, qo‘sishimcha investitsiyalarni jalb qilish, bank va sug‘urta tashkilotlariga ko‘rsatiladigan axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalangan holda yangi xizmat turlarini joriy etish, moliyaviy xizmatlar hajmini yanada kengaytirishga alohida e’tibor qaratilmoqda.

Natijada, 2023- yil yanvar-dekabr oylarida ko‘rsatilgan moliyaviy xizmatlar hajmi 2 620,0 mlrd. so‘mga teng bo‘ldi va o‘sish sur’ati 114,3 foizni tashkil etdi.

**Moliyaviy xizmatlarning tarkibi, % da
(2023 yil yanvar-dekabr)**

Valyuta siyosatini erkinlashtirish, shuningdek, istiqbolli investitsiya loyihalarini kreditlash ko'lalmini kengaytirish, moliyaviy tashkilotlar tomonidan innovatsion xizmatlar ko'rsatish (kredit berish va depozit hisob raqamlarni ochish bo'yicha elektron xizmatlar ko'rsatish) borasida amalga oshirilayotgan islohotlar moliyaviy xizmatlar hajmining oshishiga ta'sir ko'rsatdi.

Moliyaviy xizmatlar umumiy hajmida sug'urta va nafaqa ta'minoti bo'yicha xizmatlardan tashqari moliyaviy xizmatlar ulushi (94,9 %) ustunlik qilmoqda. Moliyaviy xizmatlar umumiy hajmida sug'urta xizmatlarining ulushi 3,6 foizni, yordamchi moliyaviy faoliyat 1,5 foizni tashkil etdi.

**Bozor xizmatlari hajmi va o'sish sur'atining
hududlar kesimidagi holati**

	<i>Jami</i>			<i>Aholi jon boshiga</i>	
	<i>mldr. so'm</i>	<i>2022 yil yanvar- dekabriga nisbatan foiz</i>	<i>Jami xizmatlar hajmida hududlarning ulushi, foizda</i>	<i>ming so'm</i>	<i>2022 yil yanvar- dekabriga nisbatan foizda</i>
Jizzax viloyati	10 378,3	112,8	100,0	6 958,3	110,4

shahar:

Jizzax	4 672,1	121,3	45,0	24 120,2	118,5
--------	---------	-------	------	----------	-------

tumanlar:

Arnasoy	162,1	105,2	1,6	3 349,4	103,7
Baxmal	634,1	105,8	6,1	3 761,2	103,5
G'allaorol	800,5	106,6	7,7	4 329,2	104,4
Sharof Rashidov	1314,5	106,9	12,7	5 477,2	104,1
Do'stlik	320,7	106,1	3,1	4 621,5	104,4
Zomin	785,0	106,8	7,6	4 424,9	104,3
Zarbdor	358,2	105,4	3,4	3 826,3	103,0
Zafarobod	176,0	104,8	1,7	3 307,4	102,6
Mirzacho'l	268,4	105,9	2,6	4 889,5	104,2
Paxtakor	355,9	113,7	3,4	4 443,5	111,3
Forish	448,0	106,3	4,3	4 585,5	104,6
Yangiobod	82,8	101,8	0,8	2 797,2	100,4

Xizmatlar sohasining rivojlanishida eng katta ulush Jizzax shahri (45,0 %), Sharof Rashidov (12,7 %) va G'allaorol (7,7 %) tumanlarda kuzatildi.

**Jizzax viloyati bo'yicha xizmatlarning umumiy
hajmida hududlarning ulushi, % da
(2023 yil yanvar-dekabr)**

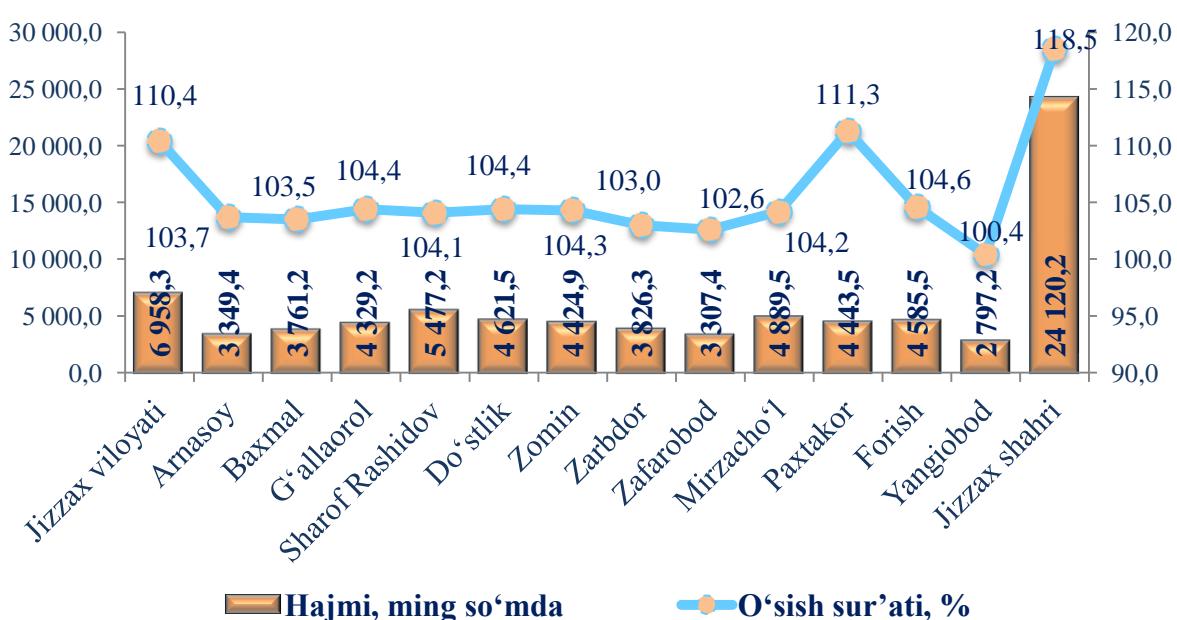

Ko'rsatilgan xizmatlar umumiy hajmida eng kichik ulushlarni Yangiobod (0,8 %), Arnasoy (1,6 %) va Zafarobod (1,7 %) tumanlari qayd etdi.

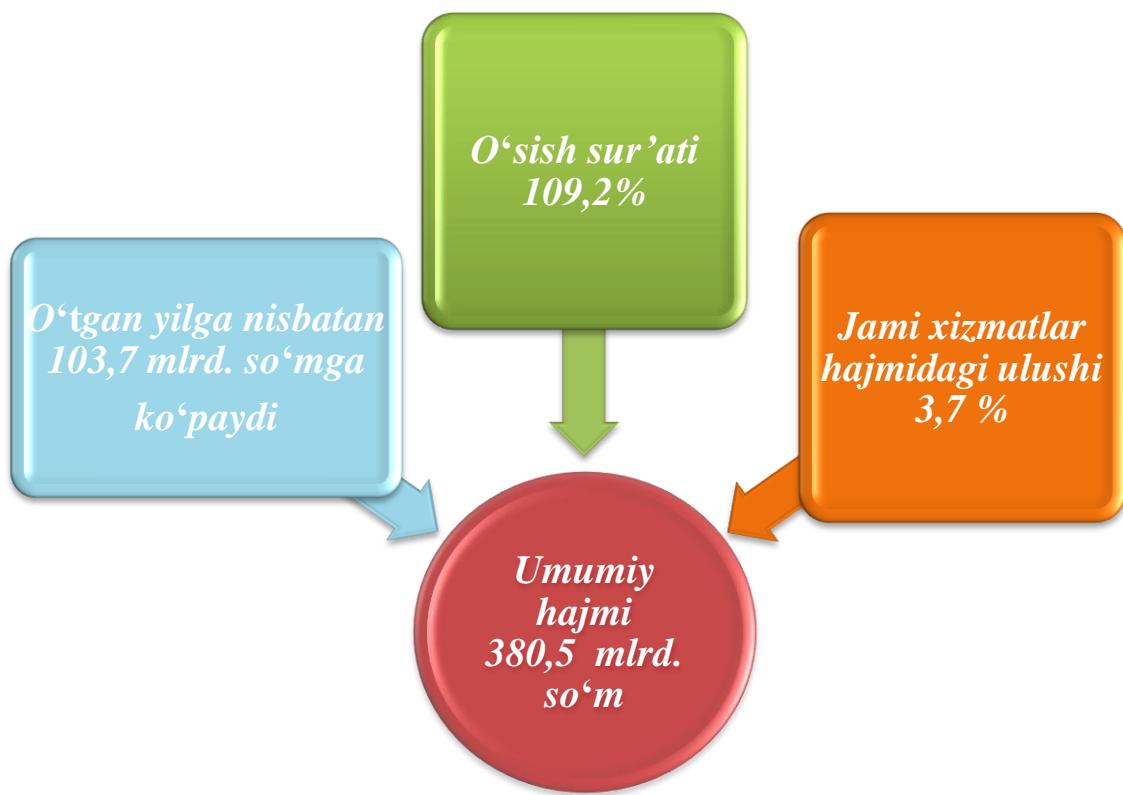
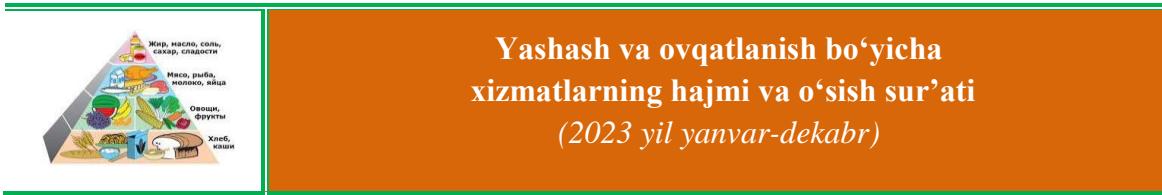
Aholi jon boshiga ko'rsatilgan xizmatlar bo'yicha eng yuqori ko'rsatkich Jizzax shahrida (24 120,2 ming so'm) bo'lib, o'sish sur'ati o'tgan yilning mos davriga nisbatan 118,5 foizni tashkil etdi.

**Aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlarining hududlar
bo'yicha hajmi va o'sish sur'ati, % da
(2023 yil yanvar-dekabr)**

Aholi jon boshiga ko'rsatilgan xizmatlarning eng past ko'rsatkichi Yangiobod (2 797,2 ming so'm), Zafarobod (3 307,4 ming so'm) va Arnasoy (3 349,4 ming so'm) tumanlarida kuzatildi.

2022-yilning mos davriga nisbatan yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlarning o'sish sur'ati 109,2 foizni tashkil etdi, hajmi esa 103,7 mlrd. so'mga ko'paydi va 380,5 mlrd. so'mga yetdi.

Ushbu turdag'i xizmatlarning pasayishiga dam olish uylari, bolalar lagerlari, kottedjlar va boshqa dam olish maskanlari xizmatlariga bo'lgan aholining talabi kamayganligi sezilarli ta'sir etganligini qayd etish lozim.

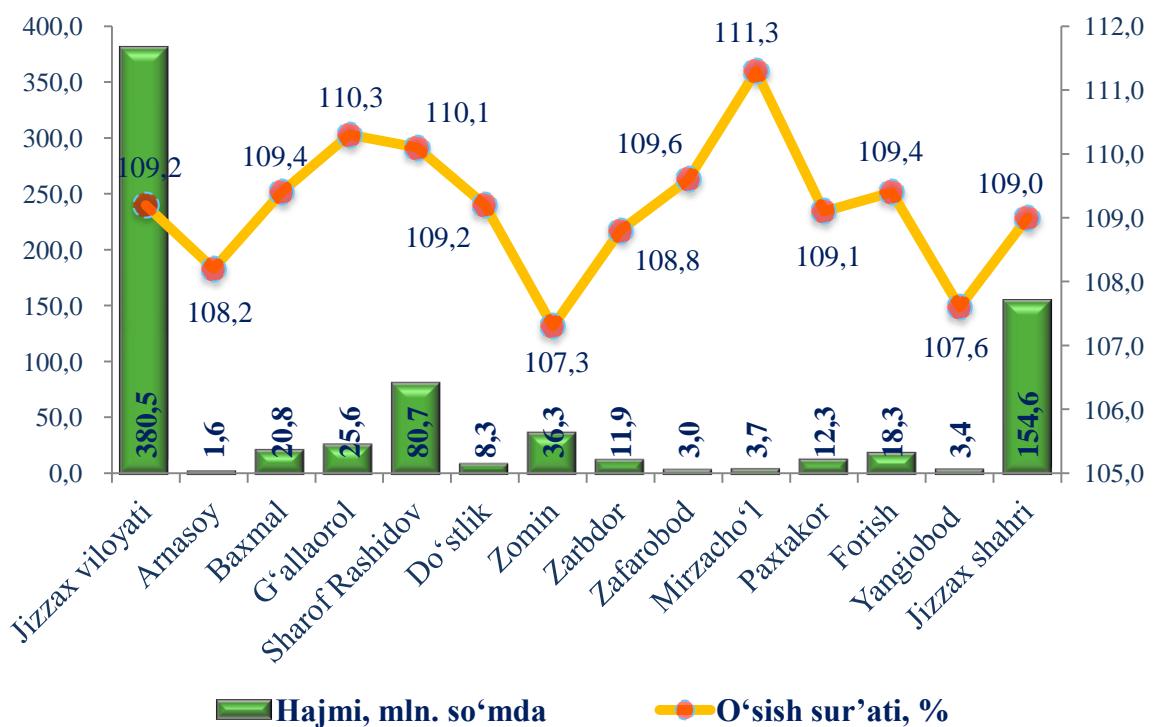
**Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar tarkibi, % da
(2023 yil yanvar-dekabr)**

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar hajmining asosiy qismini oziq-ovqat va ichimliklar bilan ta’minlash bo‘yicha xizmatlarning ulushi (90,0 %) tashkil etadi.

**Hududlar kesimida yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlarning o‘sish sur’atlari
(2023 yil yanvar-dekabr)**

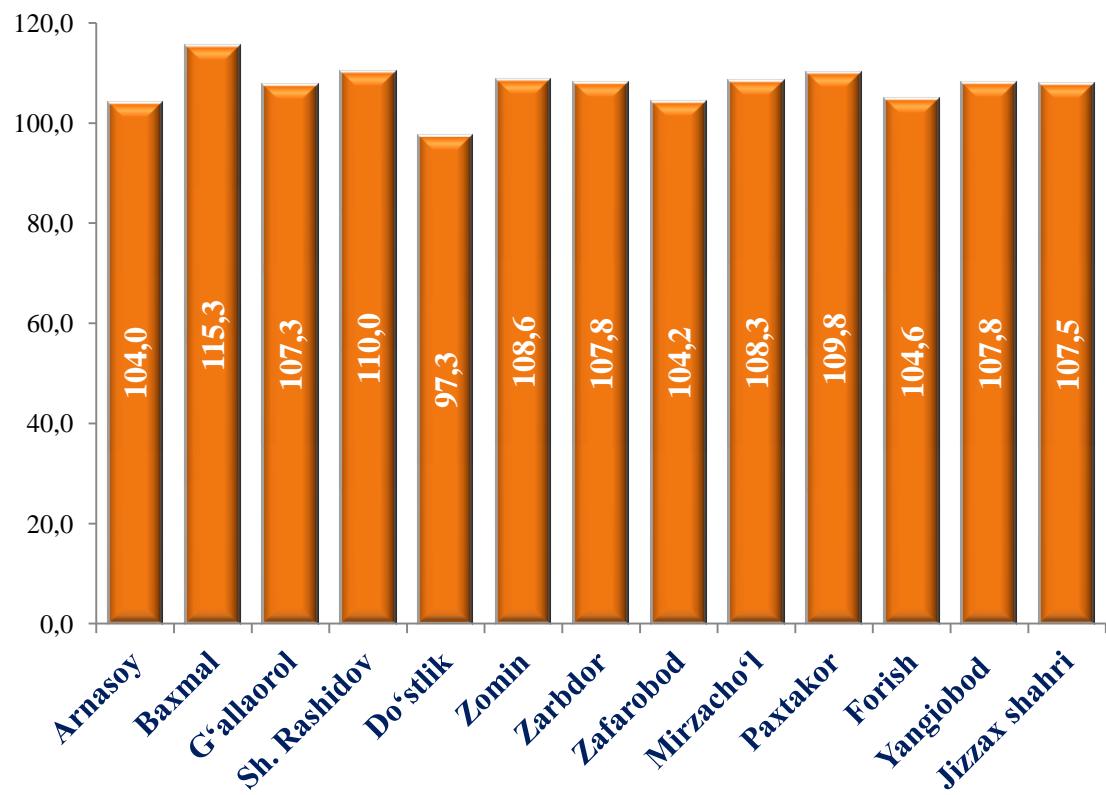

Qayd etish joizki, Mirzacho'1 tumanida yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar hajmi o'tgan yilning mos davriga nisbatan 111,3 foizni tashkil qildi.

Joriy yilning yanvar-dekabr oylarida ta'lim sohasidagi xizmatlar jami xizmatlar hajmining 4,3 foizini tashkil etib 445,2 mlrd. so'm, ya'ni o'tgan yilning shu davriga nisbatan 107,6 foizga o'sdi. Hududlar bo'yicha tahlil qilinganda Baxmal tumanida 115,3 foizga o'sib, bu sohada ytakchilik qilmoqda.

2023 yil yanvar-dekabr oylarida hududlar bo'yicha ta'lim sohasida ko'rsatilgan xizmatlarning o'sish sur'ati, foizda

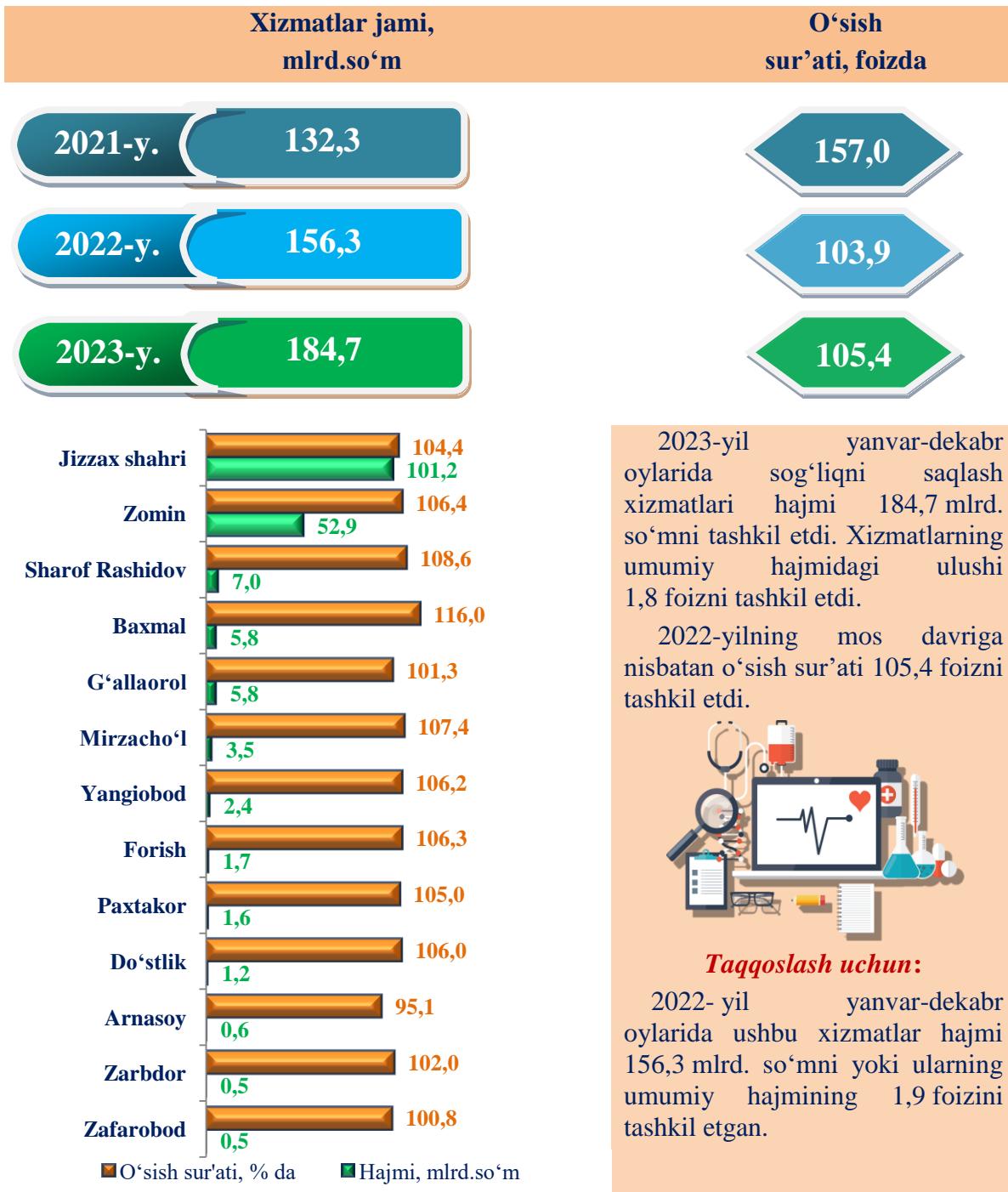
Xizmatlar ko'rsatishning mazkur sohasida yuqori o'sish sur'atlari Baxmal (115,3 %), Sh. Rashidov (110,0 %) va Paxtakor (109,8 %) tumanlarida kuzatildi.

2023-yil yanvar-dekabr oylarida sog'lqnini saqlash sohasidagi xizmatlar jami 184,7 mlrd. so'mni tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 105,4 foizga o'sdi va jami xizmatlardagi ulushi 1,8 foizni tashkil etdi.

Hududlar bo'yicha tahlil qilinganda, eng yuqori o'sish sur'ati Baxmal (116,0 %), Sharof Rashidov (108,6 %) va Mirzacho'1 (107,4 %) tumanida kuzatildi.

2023 yil yanvar-dekabr oylarida sog‘liqni saqlash sohasida ko‘rsatilgan xizmatlarning hududlar bo‘yicha o‘sish sur’ati, % da

Sog‘liqni saqlash sohasida ko‘rsatilgan xizmatlarning hududlar bo‘yicha sur’atlari solishtirilganida Arnasoy (95,1 %), Zafarobod (100,8 %), G‘allaorol (101,3 %) tumanlari past sur’atlarda ekanligini ko‘rshimiz mumkin.